

Bruxelles, 25. siječnja 2023.
(OR. en)

5457/23

AGRI 16
AGRIORG 4
AGRIFIN 6

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Predmet: Stanje na tržištima, osobito nakon invazije na Ukrajinu
– *informacije Komisije i država članica*
– *razmjena mišljenja*

S obzirom na sastanak Vijeća (poljoprivreda i ribarstvo) 30. siječnja 2023. za delegacije se u Prilogu nalazi popratni dokument.

Stanje na tržištima, osobito nakon invazije na Ukrajinu

Ruska invazija na Ukrajinu znatno je poremetila svjetska poljoprivredna tržišta u 2022. te uzrokovala nesigurnost opskrbe hranom u svijetu u razdoblju oporavka nakon pandemije bolesti COVID-19 koje je i inače obilježeno inflacijskim pritiscima u pogledu energije, sirovina, gnojiva i tereta. Do početka rata Rusija i Ukrajina bile su glavni izvoznici žitarica, pšenice, kukuruza, uljarica (osobito suncokreta) i gnojiva. Nadalje, djelovanja za postupno ukidanje ovisnosti EU-a o ruskim fosilnim gorivima dodatno su povisila cijene energije, koje su već naglo porasle nakon ruske invazije na Ukrajinu. To je dovelo do naglog rasta cijena ključnih poljoprivrednih proizvoda i inputâ.

Unatoč djelomičnoj deblokadi ukrajinskih crnomorskih luka i uspjehu EU-ove inicijative koridorâ solidarnosti u pomaganju Ukrajini da izvozi poljoprivredne proizvode putem svih mogućih ruta, što uključuje željeznički, cestovni i riječni promet, na poljoprivrednim tržištima EU-a i dalje vlada velika nesigurnost.

Europska komisija pomno prati stanje cijena, kretanja na tržištima poljoprivrednih proizvoda i hrane te tijekom godine objavljuje razna izvješća. Posljednje verzije njezina mjesečna prikaza cijena robe od 21. prosinca 2022., kao i kratkoročnih izgleda od 5. listopada 2022. te srednjoročnih izgleda dostupne su na sljedećoj poveznici:

https://agriculture.ec.europa.eu/international/agricultural-trade/agricultural-markets-and-prices_hr.

Sljedeće ažuriranje kratkoročnih izgleda očekuje se u veljači 2023.

Nadalje, kao odgovor na zahtjeve delegacija, Komisija redovito ažurira statističke podatke o izvozu poljoprivrednih proizvoda iz Ukrajine te je dostavila usporedbu izvoza žitarica i uljarica iz Ukrajine u 2021. u odnosu na 2022. Najnovija verzija redovitog ažuriranja i navedena usporedba objavljene su na Portalu za delegate 16. odnosno 20. siječnja.

S obzirom na aktualnost pitanja o sigurnosti opskrbe hranom i dostupnosti i cjenovnoj pristupačnosti gnojiva Komisija je 9. studenoga 2022. objavila Komunikaciju o dostupnosti i cjenovnoj pristupačnosti gnojiva (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0590%2801%29>), a 4. siječnja 2023. radni dokument službi o čimbenicima sigurnosti opskrbe hranom (https://commission.europa.eu/system/files/2023-01/SWD_2023_4_1_EN_document_travail_service_part1_v2.pdf).

Kako bi se usmjerila rasprava na sastanku Vijeća za poljoprivredu i ribarstvo 30. siječnja, predsjedništvo poziva države članice da iznesu komentare u vezi sa sljedećim predloženim pitanjima za ministarsku raspravu:

- 1. Poljoprivredni sektor i prehrambeni lanac u Ukrajini suočeni su s velikim izazovima. Kojim se daljnjim djelovanjima Komisije i država članica može kratkoročno i dugoročno poboljšati situacija u Ukrajini?*
- 2. Smatrate li da rat u Ukrajini osobito pogađa neke poljoprivredne sektore i/ili regije u EU-u? Ako je odgovor potvrđan, koja biste djelovanja ili mjere, uključujući moguću upotrebu pričuve za poljoprivredu, predvidjeli kako bi se na najbolji način ublažile njihove poteškoće? Trebaju li predložene mjere biti popraćene posebnim uvjetima?*